

jeg saa maa sige, den ene Ende og samtidig lader Deflationen fortsættes i den anden Ende; saa er det jo ligesom Thors Horn, hvis Spids ligger i Havet; man kan ikke faa det tømt. Dette er een Side af Sagen. En anden Side af Sagen er den, som er berørt af en æret Taler, nemlig den handelspolitiske. Skal der skabes Arbejde, ja, saa er det jo allerbedst at sørge for, at de Erhverv, som endnu kan beskæftige Arbejdere, fremdeles trives og beholder deres Arbejde, maaske endog saa udvider deres Virksomhed og faar flere Arbejdere knyttet til sig, end de for Øjeblikket formaar. Dette skulde fordre — synes det mig — Optagelsen af et handelspolitisk Program fra Ministeriets Side. Man har talt om og taler stadig saa meget om aktiv Handelspolitik, hvorved man mener en Politik, der skal have Midler paa Forhaand til at føre Traktatforhandlinger med Udlandet. Jeg synes, at Ordet „aktiv“ er overflødig i denne Forbindelse, thi der gives for mig overhovedet ingen anden Handelspolitik end den, der benævnes aktiv Handelspolitik, det, at man lægger sine indre Forhold, sine Toldforhold og sine Afgiftsforhold saaledes til Rette, at man i Traktatforhandlinger med Udlandet har Vaaben i sin Haand. Man har fra konservativ Side og fra Venstres Side med Styrke modsat sig den militære Afrustning og vil fremdeles gøre det, men i Virkeligheden har vi for længst præsteret en toldpolitisk Afrustning, og derfor staar vi i Øjeblikket ret værgeløse.

Det er dér, jeg synes, at den socialdemokratiske Regering eller maaske rettere Arbejderregeringen — for det socialdemokratiske spiller i denne Forbindelse en mindre Rolle, og den højtærede Socialminister har indrømmet, at den nuværende Regering egentlig intet kan gøre for at gennemføre noget af det — ikke kan nøjes med at komme med et saa lille og ubetydeligt Forslag som dette, men maatte udvikle et stort Program, med andre Ord faa Arbejdsløshedsproblemet i den nuværende Situation ind under en samlet Behandling og søge at faa de Aarsager fjernet, som for Tiden skaber Arbejdsløsheden. Det er altsaa i første Række Deflationen og i anden Række den svingende Handelspolitik. Det er i Virkeligheden disse store Problemer, der skal løses, og jeg vil sige, at i Sammenligning med disse Problemer er det foreliggende Forslag kun „smaat til Hobe, kun i Havet som en Draabe“. Nej, det er de store Problemer, hvis Løsning vi bliver nødsaget til at tage fat paa,

hvis vi med Virkning skal kunne imødegaa den Krise baade for Landbruget og Industrien, som nu er optrækkende. Og dér vil jeg give det ærede 7de Medlem for 6te Kreds (Hauch) Ret i, at hvis Regeringen skulde komme til den Erkendelse, at disse Problemer slet ikke eller kun delvis, kun i ringe Grad, kan løses ad Lovgivningens Vej, saa er det rigtigt at faa det frem og aabent erkendt, for at de to interesserede Parter, Arbejdsgivere og Arbejdere, kan finde hinanden. Men det er aldeles utvivlsomt, at i en Deflationsperiode maa og bør vi staa paa en Nedsættelse af Arbejdslønnen. Jeg var glad over, at det ærede 9de Medlem for 6te Kreds (Gunnar Fog-Petersen) saa uforbeholdent gav Udtryk for dette, at Deflationen, den gennemførte Deflationspolitik og en nedadgaaende Arbejdsløn hører sammen, og der er for saa vidt ikke andet at gøre end at erkende dette og handle derefter. Og da vil jeg sige, at der er et Problem, som trænger sig paa, og det er det, som jeg vil kalde Retten til Arbejde, et gammelt Krav, som i sin Tid blev rejst netop fra socialistisk Side. Det blev søgt ordnet ad den ufuldkomne Vej, som det ærede 7de Medlem for 6te Kreds nævnte, nemlig gennem Nationalværkstederne, paa en saa ufyldstgørende Maade, at ingen mere vil vende tilbage til en saadan Løsning, skønt der i alle offentlige Arbejder af den Art, som her er Tale om, er lidt af en Kalkering af Nationalværkstedspolitikken. Men nu gælder det at overveje, om ikke denne Ret til Arbejde skulde realiseres paa den Maade, at den enkelte, som vilde arbejde, ogsaa fik Lov for sine Organisationer til at gøre dette til en billigere Løn, der stemmer med hele Deflationen, og at han ikke hindres af Organisationer og Organisationstarifferne, at ikke Retten til Arbejde bliver taget ham ud af Hænderne af Organisationerne. Jeg tror, det er et Fremtidsproblem, der blandt andet skal løses ikke ad Lovgivningens Vej, men ad Organisationsvejen, at Organisationerne tager deres klamme Haand væk fra Retten til Arbejde, og at vi atter ser proklameret det gamle socialistiske Krav: Retten til Arbejde.

Gunnar Fog-Petersen: Den ærede sidste Taler hævdede, at Begyndelsen til den Krise, vi nu er inde i, nemlig det store Kronefald under den forrige Regering og den store Prisstigning den Gang, kunde den Regering, der sad, ikke øve nogen Indflydelse paa, thi det skyldtes en Verdens-